

měsících průtahů skončilo dne 3. září 1935 výrokem, podle něhož za přírodu nenesou Itálie ani Habeš mezinárodní zodpovědnosti (otázka vnitrozemských hranic Somalských byla z řízení správně vyloučena, protože tyto dosud nikdy nebyly přesně stanoveny). Po této události změnila Itálie stanovisko do té míry, že nezmiňujíc se dále o ual-ualské události, nejasněji naznačuje, že musí od Habeše dosáhnouti územní úpravy svých východoafrických zájmů. Svoje bezohledné stanovisko odůvodňuje opožděným uplatňováním výtek, jež byly Habeši adresovány při jednání o jejím vstupu do Společnosti národů — tehdy ovšem nikoli z italské strany.

Čl. 10 Úmluvy o Společnosti národů nedovoluje zasáhnouti do habešské územní celistvosti a politické nezávislosti, které jsou dány v případě nebezpečí útoku pod ochranu Rady Společnosti národů, která se má v takovém případě vysloviti o prostředcích, jak zaručiti splnění tohoto závazku. V použití války vadí Itálii dále podpis pařížského paktu (Briand-Kellogova), jímž se signatáři vzdali práva používati války jako politického prostředku. Neustoupí-li Itálie od svého úmyslu násilím a bez ohledu na Společnost národů vynutiti na Habeši úpravu územního stavu, má — pokud lze předvídati — dvě možnosti: Prosazení vůle násilnými akty, prohlášenými za represálie (příklad japonského postupu proti Číně v letech 1932—33), anebo použití zásady *rebus sic stantibus* k výkladu, že není vázána ustanoveními Úmluvy o Společnosti národů a smluv s ní souvisejících (Kellogova paktu), protože nejsou dodržovány s habešské strany některé závazky podobného druhu (příklad daný Německem při zneuznání vojenských závazků z versailleské smlouvy). Obě jsou v rozporu s právem mezinárodním.

20. září 1935.

Dr. J. Kojecký.

Právní novinky z rozhlasu.

BOJ PROTI RUŠENÍ ROZHLASU: Také Polsko vypracovalo již podrobný návrh zákona, kterým bude rozhlasový poslech zbaven nesnesitelného rušení elektrickými zařízeními; pro praktické uplatňování zákonných předpisů bude zřízena zvláštní komise, vybavená značnou pravomocí. Nový Zéland, který je ve věcech rozhlasových velmi pokročilý, vydal právě na začátku tohoto roku přísné předpisy. Při posledních oslavách královského jubilea v Anglii bylo včas pamatováno na to, aby rozhlasový poslech nebyl rušen spoustou instalovaných osvětlení atd. V Německu platí od 12. ledna 1935 nové podrobné předpisy Elektrotechnického Svazu (VDE).

ROZHLAS A GRAMOFONOVÉ DESKY: Rozsudek budapeštského soudu (I. i II. instance) potvrdil stanovisko maďarské rozhlasové společnosti, že totiž výrobce gramofonových desek nemůže zakázati jejich rozhlasové vysílání, zejména ne z titulu nějakého práva postoupeného výkonnými umělci; jediným, kdo může disponovati s veřejným provozováním díla (což jest i vysílání rozhlasem), zůstává autor sám.

ROZHLAS A AUTORSKÉ PŘÁVO: Polský senát má ještě schváliti změnu dosavadního polského zákona o právu autorském z 29. března 1926 (čl. 15 a 50), kterou má býti zavedena „obligatorní licence“ ve prospěch rozhlasu. Podobné ustanovení je pojato i do připravované novely k čl. zákonu o právu autorském č. 218/1926, a to novým ustanovením § 16 a.

ROZHLAS A DIVADLO: V Dánsku byl vydán zákon, podle kterého státní rozhlas dánský bude poskytovat královské opeře pravidelnou roční kvotu 325.000 dánských korun.

PŘÁVO NA ANTENU: Říšsko-německá rozhlasová komora (Reichsrundfunkammer) publikovala nové detailní směrnice o venkovních anténách, při čemž vychází ze zásady, vyjádřené již před časem v rozsudku

berlínského soudu, že totiž nárok na instalaci a používání venkovní anteny vyplývá bez dalšího z obyčejné nájemní smlouvy.

STIHÁNÍ »ČERNÝCH POSLUCHAČŮ«. V Německu bylo pokutováno za poslední čtvrtletí 1934 100 osob, které poslouchaly rozhlas bez koncese (pokuty až 700 Kč). V Anglii jen za měsíc leden 1935 bylo podobně potrestáno 192 posluchačů; v Novém Zélandě za stejnou dobu 75 posluchačů, kteří zaplatili přibližně 5000 Kč. Rumunský stát vybral za rok 1934 od »černých« na pokutách 39.700 Lei a rumunská rozhlasová společnost dostala náhrady celkem 57.850 Lei. V Jugoslavii se provádí přísná kontrola orgány veřejných úřadů.

LIDOVÝ PŘIJIMAČ V NĚMECKU: Aby byl zaručen odbyt »velkovýrobě« lidového přijímače (Volksempfänger V E 301) a aby se opravdu mohla provádět zásada, že poslech rozhlasu je státní povinností každého Němce, získává říšská rozhlasová komora velké elektrárny a podobné podniky k finanční účasti ve formě určitých záruk (Einheitsfinanzierungswerk); pak je možné dodávat méně majetným občanům lidové přijímače na 18 splátek za cenu nezvýšenou.

REKLAMACE V ROZHLASE: Říšsko-německý propagační ministr nařídil, že do 1. října tohoto roku musí být německý rozhlas zbaven jakéhokoliv reklamního vysílání, které se nesrovnává s kulturním a politickým posláním rozhlasu.

KLAMNÉ ZPRAVODAJSTVÍ: Dva ředitelé sovětské stanice v Minsku byli odsouzeni (6 a 12 měsíců vězení) pro falešné zprávy, vysílané touto stanicí 31. prosince 1934. V odůvodnění pravil soud, že od rozhlasu nutno dnes žádati absolutní přesnost a správnost daleko více než od tisku.

PŘEDNÁŠKY NA UNIVERSITĚ: V letním semestru 1935 zahájí prof. Dr. Peters na berlínské universitě přednášky o právních otázkách rozhlasových, divadelních a filmových.

VÝKLAD ZÁKONŮ ROZHLASEM: V zájmu občanské výchovy nejširších vrstev vysílá americká společnost NBC od 5. února 1935 v týdenních intervalech 19 přednášek, ve kterých je probíráno 44 zákonů z letošního roku.

ORGANISACE ROZHLASU: Po soustavné práci na řádném vybudování francouzského rozhlasu přicházejí zprávy z Holandska, že i tam se pomýšlí odstranit dosavadní roztržitost (několik společností na podobě politickém, náboženském nebo sociálním) a soustřediti rozhlas v jediné společnosti, ve které by stát měl 60% účast.

VÝZNAM ROZHLASU: Nový časopis »Egyptian Radio« definoval toho, kdo není posluchačem rozhlasu, asi takto: V dnešní době nemít přijímač, znamená být o 24 hodin zpět v denních událostech, býti mimo pohyb světa a být nepřítelem stálého zdroje zábavy, který poskytuje moderní život!

Dr. Zd. Morávek.

Okolo osnovy nového advokátskeho poriadku maďarského.

Koncom júla rozrušené byly advokátske kruhy maďarské, ale aj širšia verejnosť politická zjavením sa osnovy nového advokátskeho poriadku pre Maďarsko, predloženého verejnosti ministrom spravodlnosti Lázár Andorom. Dotknuté advokátske kruhy zahájily ihneď obsiahle ankety a dotazníkové akcie a ukázalo sa, že ich prevážna väčšina stavia sa k jednotlivým ustanoveniam úplne odmietave. Veľké rozhořenie vzbudila menovite zpráva, že minister nie je ochotný ničoho meniť na vypracovanej osnove, a aj v prípade odchylného názoru pravotárskej obce, osnova stane sa v jaseň zákonom. K najzvláštnejším novotám patrí predne numerus